

Statenmededeling

Onderwerp

Stand van zaken ondersteunende maatregelen transitie veehouderij

Datum

4 december 2018

Documentnummer

GS: 4443431

PS: 4450460

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De voortgang van de ondersteunende maatregelen transitie veehouderij.

Aanleiding

Bij het besluit van 8 juli jl., "Tweede wijzigingsverordening Verordening natuurbescherming Noord-Brabant - Versnelling transitie veehouderij", zijn er voorstellen voor ondersteunende maatregelen voor veehouders op hoofdlijnen geduid. Met de;

- [Statenmededeling](#) van 10 oktober 2017 (documentnummer PS:4262725) bent u op de hoogte gebracht van het definitieve uitvoeringsprogramma. Dit met als doel een versnelling te geven aan de transitie binnen de veehouderij.
- [Statenmededeling](#) van 11 juni 2018 (documentnummer PS:4370889) bent u vooruitlopend op een informerende themabijeenkomst, d.d. 29 juni 2018, voor het eerst op de hoogte gebracht van de halfjaarlijkse voortgang van alle maatregelen.

Bevoegdheid

Gedeputeerde Staten hebben op [10 oktober 2017](#) het pakket aan ondersteunende maatregelen definitief vastgesteld. Bij de begrotingsbehandeling op 10 november 2017 zijn de middelen vrijgemaakt voor de uitvoering daarvan. In het kader van het goed kunnen uitoefenen van de controlerende rol zijn Provinciale Staten, tijdens een themabijeenkomst op 29 juni 2018, geïnformeerd over de voortgang van alle ondersteunende maatregelen.

Kernboodschap

1. Nagenoeg alle maatregelen zijn operationeel

4 december 2018

Documentnummer

GS: 4443431

PS: 4450460

Per spoor staan de kritieke prestatie indicatoren (KPI's) vermeld. Mocht achter het instrument of regeling een staat dan is de regeling of het instrument gereed. Veehouders kunnen gebruik maken van dit instrument

Ondersteunende maatregel	Stand v. zaken	Achtergrondinfo	Ambitie 2018-2021	Stand December 2018
1. bevorderen stalsystemen -> KPI 2018; de regelingen validatiemetingen en firstmovers zijn gereed				
Instellen taskforce	☒	taskforce	5 showcasussen	40 nieuwe stalconcepten in ontwikkeling, zie bijlage 1
Aanstellen businessdeveloper	☒			
Subsidieregeling validatiemetingen	☒	regeling		1 beschikking, 1 afwijzing, 1 aanvraag in behandeling
Subsidieregeling firstmovers	☒	regeling	100 bedrijven	2 aanvragen behandeling
Faciliteren fysieke ontwikkeling innovatieve stalystemen (open innovatie)	☒	Maatwerk via losse begrotingssubsidies. Voorbeeld KDV	5 participaties	2 participaties
2. bedrijfsgerichte ondersteuning -> KPI 2018; de regelingen staldieren & dierenwelzijn en jonge veehouderij zijn gereed.				
Jonge veehouderijregeling	☒	Koppeling met regeling firstmovers zie regeling	50 deelnemers	
Stimuleren POP3 aanvragen voor jonge veehouders	☒	ondersteuning		4 bedrijven geholpen
Regeling dierenwelzijn	open per 1-12-2018	regeling	30 deelnemers	
Stoppersregeling	2019	Met het oog op Rijksregeling 'warme sanering varkenshouderij' komt er geen aparte provinciale regeling.		
3. investeringsfonds transitie veehouderij -> KPI 2018; verstrekken achtergestelde leningen. De regeling is gereed.				
Verstrekken van achtergestelde leningen	☒	transitiefonds	80 leningen	
Faciliteren fysieke ontwikkeling nieuwe stalsystemen (gesloten innovatie)	☒	Maatwerk via losse leningen. Voorbeeld familievarken	5 participaties	1 participatie
4. Ondersteuningsnetwerk -> KPI 2018; Inrichten van een provinciale backoffice				
Coachen, stimuleren en ondersteunen van veehouders door gemeenten te faciliteren bij het bouwen van ondersteuningsnetwerken	☒	netwerk voor veehouders	4 pilots 500 intakes veehouders	23 gemeenten actief, zie bijlage 2 ± 100 intakes

4 december 2018

Documentnummer

GS: 4443431

PS: 4450460

5. Instrumenten -> KPI 2018; twee instrumenten zijn in 2018 gereed				
Vouchers omschakelen en stoppen	☒	voucher vrijkomende agrarische bedrijfslocaties	375 gesprekken	51 gesprekken
Natuurinclusieve landbouw	☒	regeling	35 omschakelaars	
Van werk naar werk	☒	nieuw toekomstperspectief	40 veehouders begeleid	11 aanmeldingen
Collectieve sloop en asbestpleinen	Februari 2019	Draaiboek wordt nu met 6 gemeenten opgesteld en uitgevoerd	8 sloop & asbestpleinen	
Stal er af zon er op	☒	businesscase		8 intakegesprekken

Nagenoeg alle instrumenten zijn in 2018 operationeel geworden. De kritieke prestatie indicatoren voor 2018 zijn daarmee behaald. Veehouders kunnen, of ze nu stoppen, omschakelen of innoveren gebruik maken van de diverse ondersteunende maatregelen.

Tot nu toe hebben nagenoeg alle aanvragen voor subsidie voor validatiemetingen en firstmovers, betrekking op de melkveehouderij. Eén aanvraag voor het subsidiëren van validatiemetingen heeft te maken met de ontwikkeling van een nieuw stalsysteem voor de pluimveehouderij. Provincie participeert momenteel in de ontwikkeling van drie nieuwe stalsystemen:

1. Aan Familievarken is een lening verstrekt voor de realisatie van een eerste prototype van een innovatief stalsysteem met een samenhangende totaalaanpak, waarbij onder andere emissies worden verminderd. Uitgangspunt is voor dit nieuwe integrale ketensysteem van het Familievarken is dat het geen hogere kostprijs wil accepteren en wel diverse meerwaarden wil bieden. Het is een prefab stal waarvan onderdelen in de fabriek worden gemaakt. In november is de eerste steen gelegd.
2. Keten Duurzaam Varkensvlees (KDV). De Hoeve Innovatie BV heeft een begrotingssubsidie gekregen om op vier varkensbedrijven een innovatief stalsysteem te bouwen en te onderzoeken voor vleesvarkens, biggen, kraamzeugen en guste/dragende zeugen. In het voorjaar van 2018 zijn de verbouwingen gestart, daarbij bleek dat de mestpan niet goed functioneerde. Samen met de fabrikant is een verbeterde mestpan ontwikkeld. Het project heeft hierdoor vier maanden vertraging

- opgelopen. De verbouwingen worden eind 2018 afgerond, daarna starten de validatiemetingen die nodig zijn voor de emissiefactoren.
3. Monteny Milieuadvies en partners hebben een begrotingssubsidie gekregen om stalsystemen te ontwikkelen en te meten voor vleeskalveren. Bij een veehouder zijn net na de zomer van 2018 vijf stalsystemen bij witvleeskalveren geïnstalleerd, de metingen zijn gestart. Voor rosékalveren zijn twee stalsystemen geïnstalleerd, de metingen starten begin 2019. Het gaat om combinaties van diverse maatregelen om de emissie te verminderen: coatings, mestkoeling, diverse typen roosters, een rioleringsstelsel en een mestband.

4 december 2018

Documentnummer

GS: 4443431

PS: 4450460

In de gesprekken die gevoerd worden n.a.v. een voucheraanvraag wordt duidelijk dat veel veehouders zoekende zijn naar een totaaloplossing voor het gezin. Stoppen in combinatie met slopen wordt voor veehouders makkelijker als gemeenten, maar ook de provincie, maatwerk willen en kunnen leveren bij het herbesteden van de te saneren locaties. Maatwerk wat in veel kleinere gemeenten, door capaciteitsgebrek, moeizaam van de grond komt (zie ook 2).

Omdat veel veehouders nog geen definitieve keuze voor de toekomst hebben gemaakt zit het zwaartepunt van het investeringsritme van de ondersteunende maatregelen naar verwachting in 2019 en 2020. De kritieke prestatie indicatoren voor 2019 zijn;

- 8 innovatieve stalsystemen zijn ontwikkeld en toepasbaar
- 150 veehouders maken gebruik van de ondersteunende maatregelen
- ondersteuning bieden aan 20 gemeenten

1. Steeds meer stalsystemen kunnen vergund worden, zie bijlage 1

Stalsystemen kunnen pas door alle veehouders worden toegepast als ze een voorlopige- of definitieve emissiefactor hebben. Voordat een stalstelsel zo'n emissiefactor heeft, heeft het verschillende ontwikkelingsfasen doorlopen. Bijgevoegd een overzicht van alle innovaties in de verschillende fasen die bij ons bekend zijn. In deel 1 staan de stalsystemen die in de conceptfase zijn en waar nog emissiemetingen moeten plaatsvinden. Voor enkele initiatieven zijn al proefstallen gerealiseerd. In deel 2 staan de stalsystemen die een bijzondere emissiefactor hebben, dit zijn proefstallen waar gemeten wordt. In deel 3 staan de stalsystemen met een voorlopige emissiefactor, op dit moment zijn er nog geen stalsystemen met een voorlopige emissiefactor die voldoen aan de Verordening natuurbescherming. In deel 4 staan stalsystemen met een definitieve emissiefactor die voldoen aan de Verordening natuurbescherming. De stalsystemen in deel 3 en 4 kunnen door veehouders nu op grote schaal worden toegepast.

2. Steeds meer gemeenten bouwen aan een ondersteuningsnetwerk, zie bijlage 2

Steeds meer gemeenten zijn met het oog op de transitie samen met de provincie een ondersteuningsnetwerk aan het inrichten. In bijlage 2 is een overzicht van gemeenten (stand van zaken per 8 november 2018) toegevoegd. Een overzicht waaruit duidelijk wordt bij welke gemeenten we als provincie betrokken zijn met

het inrichten van een lokaal netwerk die veehouders kunnen faciliteren bij de transitie.

4 december 2018

Documentnummer

GS: 4443431

PS: 4450460

3. *Er komen Rijksmiddelen beschikbaar voor een 'warme sanering'*

Planning is dat in februari van 2019 de Minister van LNV de regeling 'warme sanering' varkenshouderij publiceert. De regeling kent minimaal 2 tranches. In totaal heeft de Minister hiervoor € 120 mln beschikbaar gesteld.

Varkenshouders in het concentratiegebied in de provincies Utrecht, Overijssel, Gelderland, Limburg en Noord-Brabant kunnen gebruik maken van deze regeling.

Naast geld voor sanering heeft de Minister ook € 60 mln voor verduurzaming van de veehouderij beschikbaar. € 40 mln euro daarvan gaat naar de verduurzaming van de varkenshouderij in Nederland. Focus ligt daarbij op het stimuleren van brongerichte maatregelen.

4. *In januari 2019 wordt de adviescommissie ondersteunende maatregelen veehouderij ingesteld.*

Bij het vaststellen van het uitvoeringsprogramma 'ondersteunende maatregelen, transitie veehouderij' is toegezegd dat er een commissie wordt ingesteld. Deze commissie adviseert het college van GS over de voortgang en de maatschappelijke effecten van de ondersteunende maatregelen en stelt indien nodig wijzigingen voor.

Consequenties

In 2019 kunnen veehouders gebruik maken van alle voorgenomen ondersteunende maatregelen. Dit met als doel de transitie binnen de veehouderij te versnellen.

Europese en internationale zaken

Alle maatregelen/instrumenten worden getoetst of deze qua staatsteun voldoen aan de Europese wet- en regelgeving.

Communicatie

- Voor alle ondersteunende maatregelen is op brabant.nl een eigen webpagina aangemaakt. Zie ook [provinciale webpagina](#)
- Alle ondersteunende maatregelen worden gecommuniceerd met de gemeentelijke ondersteuningsnetwerken die veehouders helpen bij de transitie.
- Via de Whats-app update service blijft u op de hoogte van alle ondersteunende maatregelen en andere nieuwtjes binnen het programma Agrofood. Voeg hiervoor het nummer 06-18303451 toe aan uw contactenlijst onder de naam 'Updateservice'. Stuur vervolgens een Whatsapp-bericht met uw naam en de tekst 'update AAN' naar dit nummer.

Vervolg

Het voorstel is om in de zomer van 2019, aan de hand van een themabijeenkomst, vergezeld van het 1^e advies van de Adviescommissie ondersteunende maatregelen veehouderij u opnieuw op de hoogte te stellen van de voortgang van het pakket aan ondersteunende maatregelen.

4 december 2018

Documentnummer

GS: 4443431

PS: 4450460

Bijlage

- Lijst innovatieve stalsystemen, bijlage 1
- Stand van zaken gemeentelijke ondersteuningsnetwerken, bijlage 2

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Opdrachtgever: de heer A.F. Meulepas, (073) 681 27 87,
ameulepas@brabant.nl, programmamanager Agrofood.

Opdrachtnemer: de heer J.A.M. van de Ven, (073) 680 87 36,
javdven@brabant.nl, procesmanager ondersteunende maatregelen.